

השכונות הפצויר לאיפורמציה

רח' גליקסון 8 תל-אביב מען מברקים: "עולמפרם" ת.ד. 138. טל. 28785

עורך משנה, כיתוב ישיעהו לביא הכתב הראשי: עמנואל שרת

העורך הראשי: אורי אבנרי ראש המערכת: שלום כחו

עורך משנה, כתיבת: אורי סלע הציר הראשי: שמואל ברטר חברי המערכת: חיים כרמל

ראש מערכת ירושלים: יוחנן אורן

מנהל מעבדה: דור טהיינ עורך דפוס: משה אור

ראש המנהלה: שלמה הררי

איגוד ישראלי

אם אני יושב ברגע זה וכותב לך, הרי יש להודות על כך בעיקר לארבעה צעירי. ברגע מסוים של חייהם עמדו ארבעה אלה בפני ההכרח להחליט, תוך שניות ספורות, החלטה גורלית מאד: אם לראובן לעצמם ולחזור לבסיס, או להתגרר במות כמעט בטוח כדי להציל חי חבר פצוע?

ארבעה בחורים, שבידו בקושי עברית וירדו רק לפני ששה שבועות מן האניה בנמל חיפה, החליטו באופן ספונטאני להי שמע למצפונם, במקום ליצר קיומם. הם הוציאו את הפצוע, ואיפשרו לו על ידי כך לכתוב מאמרים.

הארבעה היו מרוקאים. יתכן והרבה אני שים יחשבו, כיום, שזהו פשע נוסף שיש להוסיפו לרשימת הפשעים של המרוקאים, וכי מוטב היה למדינה לחזון והירות לו, שהיא אולי את אותו הפצוע במקום שהיה מוטל. אולם מסיבות מובנות יש לי דעה אחרת על העניין. אני מודה: דעה בלתי אוניקטיבית לגמרי, דעה בלתי-הגיונית, דעה עם משואפנים.

על כך, אינו ניטראלי כיום בכל הנוגע למרוקאים. אני עומד בצד אחד של המית' רס. אני בעד.

כעבור כמה שבועות כתב לי אחד מן ה' ארבעה מכתב שזיעזע אותי. כתב הוא: ברגע שאגמור את שרותי הצבאי, אני אחזור למרוקו. באתי לארץ להילחם בשביל מדינת חרשה. חשבתי שיקבלו אותי ברוח צדק ותחוות, כמתנדב. איש לא הכריח אותי לבוא. השארתי בבית משפחה אמידה. אולם עכשיו אני מתהלך כמו כלב. איש אינו מוזמן אותי לביתו. בחורות אינן רוצות ללכת איתי, כשנודע להן שבאתי ממרוקו. מסתכלים בי כאילו אני עומד לשלוף כל רגע סכין. כשאני מקבל חופשה, אני מעי' דף להישאר בחוגה ולהשתכר.

עם שיתרום מן הצבא חזרו שלושה מ' בין הארבעה למרוקו.

נוכרתי גם נזכרתי בהם כשראיתי, ה' שבוע, את מחזהו של יגאל מוסינזון, קובלן.

התרשמתי מאד מן המחזה הזה. מי ש' ירצה למצוא נקודות חלשות, בוודאי ימצא אותן. אולם הליקויים מסתתרים במיוחד ה' במה. במרכז עומדת דמותו של יוסף ידן, והיא דמות שכולה אמת גדולה.

דומני שיגאל הצליח לשים את האצבע בבטחון האינטואיציה על נקודת-המוקד של הבעיה. אין כאן ענין של תאים חומריים קשים. מגוחכת הטענה שנשמעת לעתים כה קרובות אצלנו: "מה יש, כשאני בא לארץ הוא גם כן סבל וחי באוהלה..."

ישנו הבדל אחד גדול: אז היו הכל ב'

אוהלים, מנהיגים ומנהיגים, ותיקים וחד' שים. ואילו כיום נוסע המנהיג בקאדילאק, הוותיק שוקע בכורסתו המרופדת בשיכון, ושניהם מתמרמרים על המרוקאי החצוף ה' מסרב לצאת להתישבות.

אין צורך להכחיש: המרוקאים גדלו ב' הנאים שונים מאשר הצבר. סביבת ילדותם הטבעיה עליהם חותם. מי שרוצה למצוא בהם פגמים, יכול למצואם. אולם — וזאת אני אומר מניסיוני האישי — הם אנשים ה' מגיבים על אהבה באהבה, הנאמנים לאיש הנאמן להם. אין חומר טוב יותר, כשנני' נתת להם דוגמה אישית.

האסון של המדינה ה' שלא נמצא ב' שיתן להם יחס של אהבה, מי שיראה להם דוגמה אישית. במקומות רבים נזרקו למצ' ברות כמו חבילות של קש, וכמו שאמר ישראל גלילי, בהודגמות אחרת, ישנו הב' דל מסוים בין בני-אדם וחבילות של קש.

המרוקאים הם בעלי-חוש-סביב מפותה מאד, אולי יותר מדי מפותה. הם הרגישו כי יחס אליהם הוא יחס של זילזול. הם הגיבו ביחס של איבה, שהתבטא במעשים האנטי-חברתיים המוזכרים בכותרת דעת עתוניים.

כשהתקרב המחזה לסופו, חששתי שמר' סיגנון יבחר בדרך הקלה, יסיים ב"האפי' אנו" מתקתק, יוביל את קובלן ואת חבריו הצברים באחוזת-רעים להתישבות, כשאיש טופח על שכם רעהו, ולזכותו של מוסינזון, ולזכות המחזה, יש לציין כי עמדו בפני פיתוי זה. קובלן זורק בסוף המחזה את כוס הקוניאק על הארץ ומנתק את הרעית שניצרה בקרב. הוא פונה עורף לחברים שאינם מאמינים בו, אפילו כשהם רוצים להצילו.

אני יודע מראש כי רבים יטענו בשצף קצף נגד המחזה מפני שאין לו סוף "קונ' סטרוקטיבי", פתרון לבעיה. מוסינזון מצ' ביץ על הנגע, אינו מציע תרופה גלויה ל' עין. אך הרי התרופה חבויה בלבו של ה' צופה, בלבך שלך. אם תצא מן האולם מדר' כא ומחורה — והמישחק המאופק של יוסף ידן, יהד עם הבימוי השקט של שמר' אל בוגנים, משתדלים ליצור בך מצבירות כזה — הרי עשה המחזאי את שלו.

באווננו של מי לא יצלצלו המלים ה' אכזריות? "קובלן היה טוב לשפוך את המעיים שלו על גדר-החליל של עיראק סואי' דן. אבל קובלן לא טוב בשביל לשתות כוס תה עם החברים שלו, אחרי המלחמה."

בחדשים האחרונים מתנהלת בעתוניים מסוימים הסתה פרועה נגד עלית המרוקאים. אני רוצה שיישאר ספק כל שהוא היכן עומדים אנחנו בשאלה זו. אנחנו ראינו אי' הם בעיראק-סואיין. אנחנו מוכנים לשתות איתם תה כיום.

אורי אבנרי

מכתבים

אישה-שנה הוא הצבר מעידוניים, אורי גליון... זיוה שור, טבריה אישה-שנה: אורי גליון. איש העולם: מנדס פראנס. האשה של השנה: ה"מסתנת" מרים א"י-אשה (העולם הזה 873).

אישה-שנה: מליכאל גרינרוד. אישה-העולם: ננראל דיקאסטרי. אישה-הנסת: אליעזר ליבנה. גבריאל פינשטיין, תל-אביב עמידתו של אורי גליון (העולם הזה 881) כפני וועד-החקירה ראויה להערכה. רק לו מגיע תואר אישה-שנה. חנן רובנר, ירושלים

באולפן-הטלביזיה. העולם הזה לא יעודד זוללי עתוניים. אליעזר ליברמן, תל-אביב

התאווה למנהיג

הייתי רוצה להעיר כמה הערות על מאמרם מאז יצחק שרה ועד ישראל גלילי (העולם הזה 880). היפושכים הנכובים והנואשים אחרי "מנהיג' הדרו" משעממים כבר מאד. עם הסתלקותו של בן. נ"י. לשהיבוקר לא היה נבול להערכתכם כלפי המדינאי הזקן ופושטי-הרגל. אלא שהציבור אילץ אתכם דעת באדישותו לפולחן הנויר-הרועה. גם הרומן הקצר עם אישיותו המפוקפקת של פייסן הנאצים, נחום גולדמן, לא עלה יפה ביותר. לא עבר זמן רב וינאל אלון, המיליטריסט מספר 2 של מדינת ישראל (אחרי בנין) קנה את עולמו ועכשיו מסתבר כי אף אחריו לא נהה הדרו. ונכשלו אתם מנסים להיתלות באילן חדש — בעצם רק כשיח' דל — הוא ישראל גלילי, כדי להניב לעולם המטופש את הגלולה חסרת-הטעם. אתם מתבלים אותה בזכרו הנערץ של "הזקן". חיים תיבון, חיפה

חמשירון לזכרון

אוי לעורך החידון שערך משאל זכרון ולחיווק דעתו על מידת זכרונו שכתב להדפיס פתרונו.

תשובת עורך החידון: תודה לקורא שהעיר התריע, חדר והזכיר. הנה שפע ברכות אד... לכל הרוחות! שכחתי את סוף החמשיר.

ישמעאל בבגדיה

המאמר מבעד ישמעאל (העולם הזה 877) מעני' מן לעמוד. אני מקווה כי תוכנית מדינית מעין זו המובעת במאמר, תתבצע בקרוב על ידי ממשלתנו. דן חת, נמבל, בלגיה

...שמחתי לראות כי רמזים מתכתבים הנועות נתגלו גם לנאומיו האחרונים של משה שרת. הדבר מסייע לו כבוד... אליעזר ברן, חיפה

תעלומות

אתם תמיד חכמים. קל לכם להציג תעלומות לקוראים שלכם (העולם הזה 881) אולם הבח' ונראה אם אתם יודעים להשיב על תעלומות של: ישיבתי על שפת הירקון כשלתפת בעה יד כבדה על כתפי וקול עמוק אמר: "אתה חנה, אבל אני לא אביר!"

ישראל בן-יקיר, דמת-ן חידונוי העולם הזה ישמחו להכיר את אמו של הקורא בן-יקיר. להיווכח אם קולה באמת כה עמוק כמו חכמת בנה.

טעות עם זקן

אורשה נא לתקן את היריעה על הרצאתי בפני מב"ע (העולם הזה 881). לא נחמתי פעתיים להר' ביח את שכבר הוכח (כי טולסטוי היה מיש). נושא הרצאתי היה אזהרה מפני מדידת הספרות הישראלית בקנה-מידה של המאה התשע-עשרה. מעולם לא אמרתי "דבר משותף בין..." דבר יכול להיות משותף רק ל'.

מדי שוף, תל-אביב הטעות משותפת לעורך הכיתוב ולרבים אחרים. יש לה זקן ארוך, כמו לטולסטוי — וכמו למידן שוף.

אין חדש תחת המלחמניץ

כבשר למכתבו של הקורא א. א. תחת הכותרת מלחמניץ (העולם הזה 879), עלי להעיר כי כבר קראתי דברים דומים, אך בשפה שונה באומאי של אדמונד ברק, המדינאי הבריטי הנודל בן המאה ה-18. על פיוס עם אמריקה. ובה אמר ברק: "התועלת אשר בשימוש בכוח היא רק זמנית. הכוח עשוי להכניע לזמן קצר, אבל אין השימוש בו מסלק את הצורך לשוב ולהכניע".

האומי אינו תמיד תוצאה של השימוש בכוח, והשימוש אינו תמיד נצחון".

אם לא תצליח, תשארו ללא אמצעים. כי כאשר נכשל הפיוס, נותרת הברירה להשתמש בכוח. אבל כאשר נכשל הכוח, לא נשארת כל תקווה לפיוס.

יכול היה א. א. להביא נאולה לעולם, אילו רק הביא דברים בשם אמריו.

משה פלץ, חיפה

היכון לגליון המיוחד

בגליון ראש השנה של

העולם הזה

מינה... לינה...

לאו הלכו הענינים של הכתב שלכם? בכתבה על אורי גליון (העולם הזה 881) מופיע תצלום של קונצרטניה, והוא כתב בכותרת "מנדולינה". עמיחי ינובסקי, ירושלים גם הכתב וגם הקורא ינובסקי טעו: הכלי המופיע בתצלום הוא מפותח-ידי. אבל מה ההבדל? העיקר שזה מנגן.

חוק ומין

יראו נא קברניטי המדינה ה"צנועה והטהורה" שלנו, עד היכן הגענו הודות ל"פעילות המשטרה" הממושכת נגד הזנות: יש מקומות ששם זונה אחת עומדת לשונו של עשרות נברים ללא הפגנה כמשך שעות-שלוש ע"י שיטת העבודה בשני הדפים. כי אילו היו יותר מאחת היה המקום נקרא "בית זנות" האסור לפי החוק. — היכול מושהו להצביע על מדינה איוו שהיא בעולם ש-שם קיימת זנות בתנאים איומים ושפלים כאלה ול' אף ביו המדינות הלבנטיות הנחשלות ביו תר'?

בכל בית זנות נורמלי בעולם יש שקט, יש נקיון, יש זמן, וישנה תנועה חלשה של יוצאים ונכנסים, זנות אחדות מהכות לקוח אחד ולא להפך! לכוונן, שבתנאים כאלה אין הזונה עוברת בצורה העלולה להרוס את נוסף ועצבנה כמו בישראל — היכן ברתו זנות אינם קיימים בכלל (על אותה).

הזונה צריכה לא רק להיות משהדרת מפתח' המשטרה, אלא עליה להיות זכאית להיות מהגנת' המשטרה — כך שלא תזדקק ל"הגנת" המשעב' דים אותה.

המשטרה איננה זקוקה ל"צוות מאומן וקבוע" לשם המשכת רדיפות הסרק הכלתי הונגות על הזנות ומבקריו. המשטרה זמוסדות המשפט זכו' קים סוף סוף להכרה ש(א) הזונה המבוגרת לא רק שאינה פונעת בשום אדם בעולם, או בהכרה, אלא היא מינשה עזרה ממשית להרבה אנשים לא פחות מהעזרה המפוקפקת של הרופא או ה' פסיכולוג; (ב) את אלה המשעבדים את הזונה, מנצלים או מכריחים אותה, יש לעקור מהשורש ביד ברזל. (ג) על המשטרה, באמצעות משרדי הבריאות ומשרד-השפטים להכניס את הזנות במסגרת-החוק ולהטיל עליה פקוח.

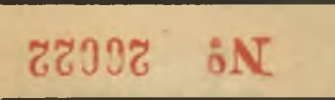
לסבות יורשה לי לשאול: למה היה המחוקק הישראלי סובלני אנשיו ומתקדם עד כדי לתת' השב בסטיות המוסקסואליות, ולהוציא את מגד' עבדות פליליות (כאשר אין פניה) — ובאותו הזמן אינו רוצה להביח שנים אשה יש לכות על נוסף היא, ואין זכות לדרוה אותה עד חרפה בגלל התעסקות בזנות?!

א. ספרון, תל-אביב

שרות התיאטרון של "העולם הזה"

בהמויצו כפני הקוראים על הצגת התיאטרון הקאמרי, קובלן (ראה עמודים 10-11) ביקש לאפשר למספר גדול מהם לחזות בהצגה חינם. לכן רכש מן התיאטרון את מספר הכרטיסים שיאפשר לאחד מבין מאה קוראים לבקר חינם בהצגה, יחד עם בן או בת לזותו.

שמור על גליון זה!

כל גליונות העולם הזה השבוע מסומנים במספרים. בשבוע הבא תופיע במקום זה רשימת מספרי הגליונות שבעליהם יזכו הינם בכרטיס-כפול לאחת ההצגות הראשונות. הזוכים יוכלו לקבל את הכרטיסים רק כשגליון זה בידיהם!